

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2023/234,**1. veebruar 2023,**

millega lubatakse teatavate liikmesriikide poolt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 kohaselt taotletud erand kasutada liidu tolliterritooriumile toodava kauba esitamistega seotud teabe vahetamiseks ja säilitamiseks muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid

(teatavaks tehtud numbri C(2023) 662 all)

(Ainult eesti-, hispaania-, hollandi-, horvaadi-, inglise-, kreeka-, malta-, poola-, portugali-, prantsus-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, slovaki-, sloveeni-, taani-, tšehhi- ja ungarikeelne tekst on autentsed)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 6 lõiget 4 koostoimes artikli 8 lõikega 2,

olles konsulteerinud tolliseadustiku komiteega

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikes 1 on sätestatud, et kogu teabevahetus tolliasutuste vahel ning ettevõtjate ja tolliasutuste vahel ning sellise teabe säilitamine, nagu on nõutav tollialaste õigusaktidega, peab toimuma elektroonilisi andmetöötlusvahendeid kasutades. Sel eesmärgil ja kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikega 2 koostab komisjon ühised andmenõuded.
- (2) Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikega 4 on komisjonile antud õigus võtta erandjuhtudel vastu otsuseid, et teha ühele või mitmele liikmesriigile erand nõudest kasutada teabe vahetamisel ja säilitamisel elektroonilisi andmetöötlusvahendeid, kui erand on põhjendatud seda taotleva liikmesriigi konkreetse olukorraga ja antakse konkreetseks ajavahemikuks.
- (3) Komisjoni rakendusotsusega (EL) 2019/2151 ⁽²⁾ kehtestati liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (edaspidi „tööprogramm“). Tööprogrammis on loetletud väljaarendatavad elektroonilised süsteemid ja kuupäevad, mil need süsteemid peaksid tööle hakkama. Muu hulgas on selles programmis kindlaks määratud sellise süsteemi rakendamine ja kasutuselevõtu ajavahemik, mida kasutatakse esitamisteadete haldamiseks vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõikele 1 ning artiklitele 16 ja 139.
- (4) Lisaks on määruse (EL) nr 952/2013 artikli 278 lõike 2 punktis a sätestatud tähtaeg, milleni võib liidu tolliterritooriumile toodud kauba esitamisteadet käsitlevate sätete rakendamiseks üleminekukorras kasutada muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid.
- (5) Arvestades esitamisteaate süsteemi olulisust liidu tolliterritooriumile toodavate kaupade järelevalves, on mõned liikmesriigid juba välja arendanud elektroonilised süsteemid selliste teatiste haldamiseks, näiteks sadamakogukonna teabesüsteemide kaudu. Kõnealuseid süsteeme tuleb kohandada vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 sätetele ja asjaomastele komisjoni õigusaktidele, eelkõige seoses ühiste andmenõuetega. Vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 278 lõike 2 punktile a tuleb kohandused lõpule viia 31. detsembriks 2022.

⁽¹⁾ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁽²⁾ Komisjoni 13. detsembri 2019. aasta rakendusotsus (EL) 2019/2151, millega kehtestatakse liidu tolliseadustikuga ette nähtud elektrooniliste süsteemide väljaarendamise ja kasutuselevõtmise tööprogramm (ELT L 325, 16.12.2019, lk 168).

- (6) Siiski on tekkinud kolm olulist ja osaliselt ettenägematut asjaolu, mis kõik avaldavad märkimisväärset mõju tolliasutuste ressursidele ja tekitavad neile täiendavaid probleeme. COVID-19 pandeemia põhjustas olulisi viivitusi IT-arendustes Austrias, Belgias, Tšehhis, Prantsusmaal, Kreekas, Maltal, Madalmaades, Poolas, Rumeenias, Slovakkias ja Hispaanias. Ühendkuningriigi väljaastumine Euroopa Liidust ja sellest tulenev tollideklaratsioonide arvu suurenemine sundisid Belgiat, Prantsusmaad, Madalmaid ja Hispaaniat ressursse ja prioriteete ümber kujundama. Venemaa Ukrainasse sissetungi finantstagajärjed naaberriikide või geograafiliselt lähedal asuvate riikide tollialasele tegevusele halvendasid olukorda veelgi ning nõudsid lisaressursse Austrias ja Poolas. Eelkõige mõjutasid märkimisväärselt Austria, Küprose, Tšehhi, Taani, Eesti, Hispaania, Prantsusmaa, Kreeka, Ungari, Horvaatia, Luksemburgi, Malta, Portugali, Rumeenia, Rootsi, Slovakkia ja Sloveenia võimet tähtaegadest kinni pidada hanke- ja tarneraskused ning eelarve- ja personaliprobleemid, mis tulenesid eespool nimetatud asjaoludest.
- (7) Need konkreetsed asjaolud on põhjustanud olulisi viivitusi käimasolevates IT-arendustes ning ei võimalda teatavatel liikmesriikidel esitamisteadete töötlemiseks vajalikke IT-vahendeid 31. detsembriks 2022 kasutusele võtta. Seetõttu esitasid 21. aprillil 2022 Austria, 3. mail 2022 Küpros, 6. mail 2022 Hispaania, 23. mail 2022 Sloveenia, 3. juunil 2022 Kreeka, 7. juunil 2022 Prantsusmaa, 7. juunil 2022 Portugal, 24. juunil 2022 Belgia, 24. juunil 2022 Rootsi, 29. juunil 2022 Taani, 4. juulil 2022 Slovakkia, 4. juulil 2022 Madalmaad, 6. juulil 2022 Eesti, 7. juulil 2022 Poola, 13. juulil 2022 Malta, 19. juulil 2022 Horvaatia, 22. juulil 2022 Ungari, 22. juulil 2022 Luksemburg, 10. oktoobril 2022 Tšehhi ja 17. oktoobril 2022 Rumeenia taotluse kasutada teabe vahetamiseks ja säilitamiseks muid vahendeid kui elektroonilised andmetöötlusvahendid vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 6 lõike 4 teisele lõigule.
- (8) Seepärast on asjakohane lubada liikmesriikidel jätkata piiratud aja jooksul oma olemasolevate protseduuride, sealhulgas asjaomaste IT-süsteemide kasutamist kooskõlas liikmesriikide andmenõuetega, nagu on sätestatud komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 ⁽³⁾ artikli 2 lõike 4 teises lõigus.
- (9) Austria, Belgia, Horvaatia, Küpros, Tšehhi, Taani, Eesti, Prantsusmaa, Kreeka, Ungari, Luksemburg, Malta, Madalmaad, Poola, Portugal, Rumeenia, Slovakkia, Sloveenia, Hispaania ja Rootsi peavad määruse (EL) nr 952/2013 artiklis 278a sätestatud aruande esitamise protsessi raames teavitama komisjoni esitamisteadete elektroonilise süsteemi väljaarendamisel tehtud edusammudest. Tuleb tagada süsteemi kavandamist käsitleva teabe edastamine ja jagamine, nagu on sätestatud rakendusotsuse (EL) 2019/2151 artiklis 4.
- (10) Selleks et vältida sisenemise ülddeklaratsiooni kehtetuks tunnistamist vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artikli 129 lõike 2 punktile b 200 päeva jooksul pärast selle esitamist, isegi kui sisenemise ülddeklaratsiooniga hõlmatud kaup esitati tollile liikmesriigis, mille suhtes kohaldatakse erandit, peaks kõnealune liikmesriik säilitama esitamisteadete jaoks vajalikud andmed oma registrites ja edastama need kõnealuse tähtaja jooksul komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 ⁽⁴⁾ artiklis 182 osutatud elektroonilisse süsteemi (ICS2).
- (11) Võttes arvesse erakorraliste asjaolude mõju, mis on põhjustanud liikmesriikides esitamisteadete töötlemiseks ette nähtud käimasolevates IT-arendustes viivitusi, nende arenduste praegust seisut liikmesriikides ja vajadust vältida edasisi olulisi viivitusi, peaks erand kehtima liidu tolliterritooriumile õhusõidukiga toodava kauba suhtes mitte kauem kui 31. detsembrini 2023 ja liidu tolliterritooriumile muude transpordivahenditega toodava kauba suhtes mitte kauem kui 29. veebruarini 2024,

⁽³⁾ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid käsitlevate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 24. novembri 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Liikmesriigid võivad määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 139 nõutava esitamisteate jaoks kasutada teabe vahetamise ja säilitamise vahendeid, mis ei ole elektroonilised andmetöötlusvahendid, õhusõidukiga liidu tolliterritooriumile toodava kauba puhul kuni 31. detsembrini 2023 ning liidu tolliterritooriumile muude transpordivahenditega toodava kauba puhul kuni 29. veebruarini 2024, tingimusel et muude kui elektrooniliste andmetöötlusvahendite kasutamine ei mõjuta teabevahetust asjaomase liikmesriigi ja teiste liikmesriikide vahel ega teabe vahetamist ja säilitamist teistes liikmesriikides tollialaste õigusaktide kohaldamise eesmärgil.

2. Lõikes 1 sätestatud tingimuse täitmiseks säilitavad liikmesriigid oma registrites esitamisteate jaoks vajalikud andmed ja edastavad need määruse (EL) nr 952/2013 artikli 129 lõike 2 punktis b osutatud 200 päeva jooksul määruse (EL) 2015/2447 artiklis 182 osutatud elektroonilisse süsteemi (ICS2), kui esitamisteates nimetatud kauba kohta on kõnealusesse elektroonilisse süsteemi esitatud sisenemise ülddeklaratsioon.

Artikkel 2

Käesolevat otsust kohaldatakse liidu tolliterritooriumile õhusõidukiga toodava kauba suhtes alates 1. jaanuarist 2023 kuni 31. detsembrini 2023 ja liidu tolliterritooriumile muude transpordivahenditega toodava kauba suhtes kuni 29. veebruarini 2024.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Belgia Kuningriigile, Tšehhi Vabariigile, Taani Kuningriigile, Eesti Vabariigile, Kreeka Vabariigile, Hispaania Kuningriigile, Prantsuse Vabariigile, Horvaatia Vabariigile, Küprose Vabariigile, Luksemburgi Suurhertsogiriigile, Ungarile, Malta Vabariigile, Madalmaade Kuningriigile, Austria Vabariigile, Poola Vabariigile, Portugali Vabariigile, Rumeeniale, Sloveenia Vabariigile, Slovaki Vabariigile ja Rootsi Kuningriigile.

Brüssel, 1. veebruar 2023

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Paolo GENTILONI